

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L 206.7 z dnia 22.7.1992, z późn. zm.) - zwanej dalej: „dyrektywą siedliskową”. Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności planu zadań ochronnych.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 12468).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
 - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych w zakresie celów ochrony dla wybranych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych (dalej „pzo”) oraz opracowania przyrodniczego pn.: „Wykonanie ekspertyzy przyrodniczej gatunków owadów: czerwonończyk nieparek, modraszka telejus oraz modraszka nausitous na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055” - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.)”.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie minimum 5 ha powierzchni siedliska (stan niezadowolający – U1).	Siedlisko cechuje znaczny stopień przekształcenia. Czynnikiem istotnie wpływającym na ich stan zachowania są m.in. zaburzenia hydrologiczne od przesuszenia po wtórne zabagnienie. Nie bez znaczenia jest także obserwowany proces sukcesji oraz wzrost udziału innych gatunków roślin zielnych. W miejscach o znacznym poziomie wód gruntowych wzrasta rola gatunków ziołoroślach, takich jak: wiązówka błotna i tojeść pospolita. W miejscach przesuszonych ekspansje wykazują śmiałek darniowy, pokrzywa zwyczajna i ostrożeń lancetowaty. Potencjalnym zagrożeniem dla łąk trzęślicowych jest również występowanie w sąsiedztwie płatów nawłoci późnej. Wszystkie płaty łąk trzęślicowych w większym lub mniejszym stopniu cechuje: znaczne nagromadzenie martwej materii (wojłok) utrudniające kiełkowanie i wzrost roślin, zmniejszony udział jakościowy i ilościowy gatunków charakterystycznych i fragmentacja powierzchni. Mimo tych znacznych zmian nadal można wyróżnić na terenie obszaru dwa podtypy w obrębie siedliska przyrodniczego, tj. łąki olszewnikowo-trzęślicowe <i>Selino-Molinietum</i> (bardzo rzadkie w granicach obszaru siedlisko przyrodniczo-florystycznie stanowione przez łąkę wilgotną, której fizjonomię nadaje trzęślica modra oraz czarcikęs łąkowy; w najlepiej zachowanych płatach występują m.in.: krwiściąg lekarski, sierpik barwierski i goździk pyszny) oraz łąki sitowo-trzęślicowe, reprezentowane przez zespół <i>Junco-Molinietum</i> (charakterystyczną fizjonomię nadają mu: trzęślica modra oraz sity – rozpierschły i skupiony; istotnym elementem są rośliny związane z torfowiskami przejściowymi ze związku <i>Caricetalia nigrae</i> : turzyca pospolita, mietlica psia i fiołek błotny). Stan zachowania siedliska w obszarze oceniono
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko	Utrzymanie udziału powierzchni zajętej przez siedlisko w granicach badanej powierzchni na poziomie minimum $\leq 50\%$ (stan zły – U2).	
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji płatów siedliska (stan niezadowolający – U1).	
		Gatunki typowe (charakterystyczne i wyróżniające dla związku <i>Molinion</i>)	Utrzymanie minimum średnioliczego występowania gatunków charakterystycznych (minimum 3) i obecności gatunków wyróżniających dla związku <i>Molinion</i> (stan niezadowolający – U1).	
		Gatunki dominujące	Utrzymanie występowania pokrycia gatunkami dominującymi minimum na poziomie $\geq 50\%$ oraz dominacji gatunków łąkowych, charakterystycznych dla związku <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> (stan niezadowolający – U1).	
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie występowania maksymalnie pojedynczych osobników gatunków inwazyjnych lub ich pokrycia w powierzchni badanej	

			nieprzekraczających udziału 5% (stan niezadowolający – U1).	jako zły - U2, głównie z uwagi na niewielką powierzchnię siedliska, w tym udział powierzchni siedliska w badanej powierzchni, a także występowania znacznego udziału gatunków ekspansywnych roślin zielnych. Cele ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu zachowania przedmiotu ochrony. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia. Jednocześnie, z uwagi na charakterystykę siedliska i lokalne uwarunkowania wydaje się, że nie jest możliwa poprawa oceny stanu zachowania w zakresie części wskaźników. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji planu zadań ochronnych, z wykorzystaniem założeń metodycznych Państwowego Monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej "PM GIOŚ").
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do udziału pokrycia ekspansywnych roślin zielnych na poziomie < 30% (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na powierzchni badawczej na poziomie <5 % (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	
		Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału martwej materii organicznej na poziomie średnio poniżej 2 cm (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	
2	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie minimum 60 ha powierzchni siedliska (stan niezadowolający – U1).	Siedlisko przyrodnicze reprezentowane przez różne postacie wilgotnościowe łąki rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> . Oprócz rajgrasu wyniosłego do charakterystycznych gatunków należą m.in.: barszcz syberyjski, chaber łąkowy, dzwonek rozpierzchły, koniczyna łąkowa, babka lancetowata, szelężnik większy, krwawnik pospolity, kupkówka pospolita, przytulia pospolita, przytulia właściwa, tomka wonna i wiechlina łąkowa. Pod względem fitosocjologicznym w obrębie obszaru Natura 2000 występuje 5 podzespołów: <i>Arrhenatheretum elatioris alchemilletosum</i> ze znacznym udziałem krwawnika pospolitego; <i>Arrhenatheretum elatioris</i>
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji płatów siedliska (stan niezadowolający – U1).	
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie występowania minimum 3 gatunków charakterystycznych w granicach płatów siedliska (stan niezadowolający – U1).	

		Gatunki dominujące	Utrzymanie dominacji gatunków typowych dla łąk świeżych - 50 % (stan niezadowalający - U1).	<p><i>sanguisorbetosum officinalis</i> ze znacznym udziałem krwiściągu lekarskiego; <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygotenosum</i>, cechujący się znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk należących do związku <i>Calthion palustris</i>, zwłaszcza: rdestu wężownika, firletki poszarpanej i jaskra ostrego; <i>Arrhenatheretum elatioris caricetosum gracilis</i> z turzycą zaostrzoną oraz <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum</i> cechujący się zwiększonym udziałem mozgi trzcinowatej, krwawnicy pospolitej, wiązówki błotnej i tojeści pospolitej. Podobnie jak w przypadku łąk trzęślicowych obserwowany jest proces sukcesji wtórnej oraz wzrost udziału innych gatunków roślin zielnych, zwłaszcza ekspansywnych traw m.in. śmiałka darniowego. Jednocześnie po każdym sezonie wegetacyjnym wzrasta grubość martwej nierozłożonej materii (wojłok) utrudniającej kiełkowanie i wzrost gatunków łąkowych. Stan zachowania siedliska w obszarze oceniono jako niezadowalający – U1. Cele ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu zachowania przedmiotu ochrony. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia. Jednocześnie, z uwagi na charakterystykę siedliska i lokalne uwarunkowania, nie jest możliwa poprawa oceny stanu zachowania. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji planu zadań ochronnych, z wykorzystaniem założeń metodycznych Państwowego Monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej “PM GIOŚ”).</p>
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie braku występowania obcych gatunków inwazyjnych, dopuszcza się występowanie pojedynczych osobników o niskim stopniu inwazyjności (stan właściwy – FV).	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych na poziomie nieprzekraczającym 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50% (stan niezadowalający – U1).	
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na powierzchni badawczej na poziomie <5 % (stopniowa poprawa niezadowalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	
		Udział dobrze zachowanych płatów	Utrzymanie udziału dobrze zachowanych płatów na poziomie minimum 50% badanej powierzchni (stan niezadowalający – U1).	
		Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału martwej materii organicznej na poziomie poniżej 2 cm (stopniowa poprawa niezadowalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	
3	1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Obecność gatunku	Utrzymanie występowania (obecności) gatunku na minimum 60% powierzchni	W 2014 r. stwierdzono występowanie gatunku w południowej części Obszaru. Obserwowano wówczas ponad 20 osobników na transekcie wzdłuż urządzeń melioracji szczegółowej położonych na

		monitoringowych (stan niezadowolający – U1).	zachód od rzeki Małej. Indeks liczebności wynosił tu > 15 osobników/250 m. Rośliny żywicielskie stanowiły: szczaw lancetowaty oraz szczaw omszony, które porastały głównie skarpy rowów melioracyjnych i opaskowych okalających stawy, rowów oraz brzegi rzeki Małej i stawów. Motyle niezależnie od występowania roślin żywicielskich spotykane były również w południowo-zachodniej części obszaru, od strony Baniochy. Z uwagi na sposób użytkowania terenu oceniono, że w perspektywie czasowej obszar występowania gatunku może zawęzić się do bezpośredniego sąsiedztwa rowów opaskowych na stawach rybnych oraz koryta rzeki Małej. Stwierdzono także ekspansję nawłoci późnej. Stan zachowania gatunku w obszarze w 2014 r. oceniono jako niezadowolający – U1. W 2018 r. badania terenowe potwierdziły występowanie populacji gatunku w obszarze oraz wykazały, że baza roślin pokarmowych głównie szczawiu tępolistnego oraz lancetowatego charakteryzuje się średnio licznym występowaniem w obszarze, a zróżnicowanie gatunków roślin nektarodajnych kształtuje się na poziomie średnim. Analiza ilościowa bazy pokarmowej wskazuje jednak, że mimo stosunkowo niewielkiej liczby gatunków, ich ilość spełnia wymagania dla przedmiotu ochrony. Stan zachowania gatunku w obszarze w 2018 r. oceniono jako niezadowolający – U1. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia. Jednocześnie, z uwagi na charakterystykę siedliska gatunku i lokalne uwarunkowania nie jest możliwa poprawa jego oceny stanu zachowania. Wskazać jednocześnie należy, iż koncepcja badań monitoringowych nie zakłada oceny populacji i siedliska na poziomie stanowisk lecz w ujęciu regionu biogeograficznego. Z tego względu, dla mierzalności celów odstąpiono od definiowania liczebności osobników na stanowisku. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji pzo oraz opracowania pn.: „Wykonanie ekspertyzy przyrodniczej gatunków owadów: czerwończyk nieparek, modraszek telejus oraz modraszek nausitous na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Łąki Solecie PLH140055” - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.), z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOŚ.
	Baza pokarmowa	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk stanowiących bazę pokarmową gatunku (zachowanie stanowisk szczawiu, na przykład: szczawiu tępolistnego i lancetowatego), na powierzchni 30 ha (stan niezadowolający – U1).	
	Rodzaj środowiska	Utrzymanie stabilnej powierzchni wilgotnych płątów siedlisk łąkowych lub pastwisk w sąsiedztwie rowów melioracyjnych i starorzeczy, na powierzchni 60 ha (stan niezadowolający – U1).	
	Rośliny nektarodajne	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk stanowiących miejsce występowania roślin nektarodajnych (zachowanie stanowisk występowania roślin nektarodajnych, na przykład takich gatunków jak: ostrożeń polny, szalwia lekarska, lepnica rozdęta, macierzanka tymianek, głowienka pospolita, koniczyna łąkowa, czarcikęs łąkowy, chaber driakiewnik, krwawnik pospolity, krwiściąg lekarski, Inica pospolita, krwawnica pospolita, bodziszek łąkowy), na powierzchni 60 ha (stan niezadowolający – U1).	

4	6177 modraszek telejus <i>Phengaris</i> (<i>Maculinea</i>) <i>teleius</i>	Liczba obserwowanych osobników	Utrzymanie występowania minimum 2 osobników w granicy powierzchni monitoringowych (stan zły – U2).	W 2014 r. populację oceniono na średnio liczną. Na transekcie stwierdzano 4-8 os/100m. Indeks liczebności wynosił tu <10 osobników/100m. W obrębie całego terenu zidentyfikowano znaczne zasoby krwiściągu lekarskiego, co stwarzało bardzo dobre perspektywy zachowania gatunku. Stan ochrony gatunku oceniono jako zły – U2. W 2018 r. badania terenowe wykazały występowanie nielicznej populacji gatunku w obszarze oraz stosunkowo małą liczebność rośliny pokarmowej. Występowanie kolonii mrówek gospodarzy było bardzo rozproszone i nieliczne. Stwierdzono jednocześnie użytkowanie ekstensywne łąk. Stan zachowania gatunku w obszarze w 2018 r. oceniono jako zły – U2. Ocena ogólna w obszarze determinowana jest przede wszystkim faktem, że populacja występuje nielicznie (co potwierdzają zarówno dane z dokumentacji do planu zadań ochronnych, jak i wyniki przeprowadzonych w 2018 r. badań terenowych). Udział roślin żywicielskich nie jest wprawdzie wysoki, ale z pewnością uznać należy go za wystarczający do „utrzymania” stwierdzonej w obszarze populacji, zatem cechy siedliska (relatywnie sprzyjające występowaniu gatunku) nie są kluczowym czynnikiem limitującym występowanie gatunku. Jednym z podstawowych czynników wpływającym na stan i charakter populacji gatunku jest tu raczej fakt, że występuje ona w rejonie północnej granicy zasięgu w Polsce, co w naturalny sposób powoduje, że populacja może podlegać silniejszemu (niż, np. w centralnej części zasięgu) fluktuacjom. Sam obszar Natura 2000 (choćby z uwagi na powierzchnię potencjalnych siedlisk gatunku) ocenić należy jako istotny dla zachowania populacji gatunku, która wprawdzie jest nieliczna, ale jako występująca na granicy zasięgu zasługuje na ochronę i jest istotna dla zachowania tego zasięgu. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony przedmiotu ochrony. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia. Jednocześnie, z uwagi na charakterystykę siedliska gatunku i lokalne uwarunkowania nie jest możliwa poprawa jego oceny stanu zachowania. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji pzo oraz opracowania pn.: „Wykonanie ekspertyzy przyrodniczej gatunków owadów: czerwończyk nieparek, modraszek telejus oraz modraszek nausitous na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze
		Indeks liczebności	Utrzymanie sumy zliczeń osobników z poszczególnych obserwacji powierzchni monitoringowych w czasie jednego sezonu obserwacyjnego na poziomie minimum 1 osobnika/ 100 m (stan zły – U2).	
		Izolacja	Utrzymanie występowania gatunku w odległości maksymalnie 10 km od najbliższego zasiedlonego stanowiska (stan zły – U2).	
		Powierzchnia zasiedlana przez gatunek	Utrzymanie występowania istniejących i potencjalnych płatów siedliska gatunku, o powierzchni 30 ha (stan niezadowolający – U1).	
		Dostępność roślin żywicielskich	Utrzymanie zagęszczenia roślin żywicielskich (kwiściągu lekarskiego) w całej powierzchni otwartego płatu siedliska gatunku na poziomie minimum 5% (stan niezadowolający – U1).	
		Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie powierzchni penetrowanej przez mrówki (wścieklice), na poziomie minimum 20%, przynajmniej na części stanowisk (stan niezadowolający – U1).	
		Zarastanie ekspansywnymi bylinami i drzewami/krzewami	Utrzymanie pokrycia płatu siedliska gatunku drzewami lub krzewami oraz ekspansywnymi bylinami na poziomie < 25 % (stan właściwy – FV).	

				Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055” - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.), z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOS.
5	6179 modraszek nausitous <i>Phengaris</i> (<i>Maculinea</i>) <i>nausithous</i>	Nie definiuje się celów ochrony dla gatunku z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych mu w SDF (wykreślenie informacji o gatunku).		Gatunek nie został stwierdzony podczas prac inwentaryzacyjnych w roku 2014 i 2018 r. Brak stwierdzenia gatunku w 2014 r. nie stanowił podstawy do zmiany danych w Standardowym Formularzu Danych (SDF), bowiem w roku 2007 modraszek nausitous występował wspólnie z modraszkiem telejusem na stanowisku pod linią energetyczną przy stawach rybnych. W 2014 r. doliczono się tu około 50 kwitnących roślin i pomimo procesów sukcesji w 2014 r. istniały potencjalne siedliska dla tego gatunku na terenie obszaru, zasobne w bazę pokarmową dla gąsienic. W 2018 r. badania terenowe potwierdziły występowanie roślin pokarmowych, przy czym równie nielicznie, płatowo i tylko w południowej części obszaru. Występowanie kolonii mrówek gospodarzy wydało się być również bardzo rozproszone i nieliczne, zróżnicowanie pod kątem mozaikowatości terenu niewielkie. Analiza dostępnych danych w 2018 r. wskazuje, że ostatnie udokumentowane stwierdzenie gatunku pochodzi z 2007 r. Obszar zgłoszony został do Komisji Europejskiej w 2009 r., a akceptację KE uzyskał w 2011 r. W oparciu o posiadane dane oraz na podstawie przeprowadzonych badań terenowych (z uwagi na stan i powierzchnię siedliska) należy przyjąć, że z wysokim prawdopodobieństwem gatunek ten nie występował już w obszarze w momencie zgłoszenia do KE. Sytuacja ta (podobnie jak w przypadku modraszka telejusa) uzasadnienie znajduje w przebiegu granicy naturalnego zasięgu gatunku. Obszar Natura 2000 znajduje się na granicy zasięgu gatunku. Dostępne dane wskazują, że populacja już wcześniej była nieliczna i prawdopodobnie również izolowana od innych znanych stanowisk gatunku. W związku z powyższym w omawianym przypadku, pomimo zachowania korzystnych warunków siedliskowych, doszło zapewne do naturalnego zaniku populacji. Informacje sporządzono na podstawie danych pzo oraz opracowania pn.: „Wykonanie ekspertyzy przyrodniczej gatunków owadów: czerwończyk nieparek, modraszek telejus oraz modraszek nausitous na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055” - GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski (2018 r.). W związku z powyższym podjęto działania

				zmierzające do zmiany danych Standardowego Formularza Danych.
6	1014 poczwarówka zwiężona <i>Vertigo angustior</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników na poziomie minimum 8 os/m ² (stan niezadowolający – U1).	W granicach obszaru stanowisko gatunku zarejestrowano w ramach prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego (dalej „WZS”) prowadzonych w 2008 r., a populację oceniono wówczas na funkcjonującą w sposób stabilny. Obserwacje terenowe prowadzone na potrzeby pzo w 2014 r. wykazały sporadyczne występowanie osobników dorosłych oraz silnie zaznaczający się proces sukcesji i wyraźną zmianę stosunków wodnych (okresowy deficyt wody). Stan ochrony gatunku oceniono jako zły – U2. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia. Z uwagi na charakterystykę siedliska gatunku i lokalne uwarunkowania nie jest możliwe zwiększenie jego udziału w granicach obszaru. Z tożsamyh względów nie jest możliwa poprawa oceny stanu zachowania. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony przedmiotu ochrony. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji pzo z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOŚ.
		Powierzchnia potencjalneg o siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 0,03 ha oraz stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do zahamowania procesu zmniejszania się stanowiska – obszar zajmowany przez gatunek zimniejsza się nie więcej niż o 30 % (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	
		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia stopnia zarośnięcia przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie poniżej 70% (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	
		Stopień wilgotności	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym, to jest utrzymanie $\geq 80\%$ powierzchni stanowiska w 1 lub/i 5 stopniu wilgotności stopnia skali Killeen’a i Moorkens (2003) (stan zły – U2).	
		Fragmentacja siedliska	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do powstrzymania procesu dalszej fragmentacji siedliska i utrzymanie minimum kilku płatów szuwaru, wilgotnych łąk (stopniowa poprawa złego stanu zachowania do stanu	

			niezadowalającego – U1).	
7	1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników na poziomie minimum 8 os/m ² (stan niezadowalający – U1).	Podobnie jak w przypadku poczwarówki zwężonej, gatunek został odnotowany w 2014 r. w obrębie tego samego stanowiska, w którym został wykryty w 2008 r. podczas prac WZS. Obserwacje terenowe prowadzone na potrzeby pzo w 2014 r. wykazały sporadyczne występowanie osobników dorosłych. Stwierdzono także postępujące zarastanie olchą przy zachowanym stanie uwilgotnienia siedliska. Stan ochrony gatunku oceniono jako zły – U2. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony przedmiotu ochrony. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się możliwe do osiągnięcia, jednocześnie biorąc pod uwagę charakterystykę siedliska gatunku i lokalne uwarunkowania nie jest możliwe zwiększenie jego udziału w granicach obszaru. Z tożsamyh względów nie jest możliwa poprawa oceny stanu zachowania. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji pzo z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOŚ.
		Struktura wiekowa	Utrzymanie udziału młodych osobników na poziomie ≤ 25% (stan niezadowalający – U1) oraz uzupełnienie wiedzy w omawianym zakresie.	
		Obszar zajmowany przez gatunek na stanowisku	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 0,03 ha oraz stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do zahamowania procesu zmniejszania się stanowiska – obszar zajmowany przez gatunek zmniejsza się nie więcej niż o 40 % (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowalającego – U1).	
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 0,03 ha oraz stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do występowania powierzchni stanowiska zajmowanego przez roślinność spełniającą wymagania siedliskowe gatunku na poziomie minimum 20 % (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowalającego – U1).	
		Roślinność	Utrzymanie występowania roślin jednoliściennych, na przykład takich jak: manna, turzyca, pałka, trzcina (stan zły – U2) oraz uzupełnienie wiedzy w omawianym zakresie.	

		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do udziału powierzchni stanowiska zarośniętej przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie poniżej 70% (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).	
		Stopień wilgotności	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym, to jest utrzymanie minimum małego stopnia wilgotności: > 50% powierzchni stanowiska ma podłoże przynajmniej miejscami przesuszone, 1 stopień skali Killeen’a i Moorkens (2003) (stan zły – U2) oraz uzupełnienie wiedzy w omawianym zakresie	
		Fragmentacja siedliska	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do powstrzymania procesu dalszej fragmentacji siedliska i utrzymanie minimum kilku płatów szuwaru, (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).	

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 5 czerwca 2023 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie o zasięgu krajowym (Nasz Dziennik 5 czerwca 2023 r., Nr 128 (7696)). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunku, dla którego ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, nie zgłoszono uwag.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-IV.0521.1.22.2023 z dnia 06 grudnia 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenia, wnosząc jednocześnie o poprawienie daty wydania aktu z dnia 28 grudnia 2017 r. na dzień 21 grudnia 2017 r. oraz zapisanie metryki promulgacyjnej w proponowany sposób (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 12468). Uwagi zostały uwzględnione.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Łąki Soleckie PLH140055. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.